

UITNODIGING THEMABIJEENKOMST

Natuur als ontwikkelingsruimte Laat het kind vrij spelen!

Door: Stichting Groene Pedagogiek
Voor: netwerkgroep Groene Pedagogen en geïnteresseerden
Wanneer: donderdag 12 april 2018 van 13.00 – 18.00 uur
Waar: Theehuis Tuin van Noord, Joop Vervoornpad 1, 2316 EP Leiden

Programma:

13.00 - 13.55 uur Ontvangst en wandeling door het park
13.55 - 14.00 uur Start van het programma
14.00 - 15.00 uur **Interactieve lezing: Kind en vrij buitenspel**
door Dr. Louise Berkhout, docent/onderzoeker Hogeschool Leiden
15.00 - 15.15 uur Pauze
15.15 - 15.30 uur Natuur als ontwikkelingsruimte volgens Herbert Renz-Polster en Gerald Huther
door Matthijs de Grijter, oprichter en directeur natuur BSO Struin
15.30 - 16.30 uur **Twee ronde tafeldiscussies over het thema Natuur als ontwikkelingsruimte. Keuze uit:**
1 Directe ervaring via alle zintuigen, 2 Vrijheid, 3 Weerstand, 4 Verbondenheid
16.30 - 17.00 uur Plenaire terugkoppeling
17.00 – 18.00 uur Napraten/netwerken met een hapje en drankje

Kosten en Aanmelding:

Leden van Stichting Groene Pedagogiek: gratis, inbegrepen bij het lidmaatschap

Niet-leden: € 55,-

Studenten: € 25,- (maximaal aantal 8, op volgorde van aanmelding)

Aanmelding: via het formulier op <https://stichtinggroenepedagogiek.nl/aanmelden/>

Zien we u op 12 april?

Hartelijke groet, namens Stichting Groene Pedagogiek

Ilse Vonder

Het is de missie van stichting Groene Pedagogiek om ieder kind in Nederland in contact te brengen met natuur in al haar verschijningsvormen, opdat deze deel gaat uitmaken van hun bestaan. Wij bevorderen en stimuleren kennis over een pedagogische grondhouding die zich richt op de relatie tussen kind en natuur. We richten ons op beleidsmakers, pedagogen, opleidingen, gezondheidswerk en de wetenschap.

Achtergrond themabijeenkomst 12 april 2018

Geïnspireerd door het Duitstalige boek 'Wie Kinder heute wachsen, Natur als Entwicklungsraum', door Herbert Renz-Polster en Gerald Huther, (Hoe kinderen in deze tijd opgroeien; Natuur als ontwikkelingsruimte), verdiepen we deze middag onze visie en kennis over het belang van vrij buitenspel.

Louise Berkhout houdt een inleiding over de meerwaarde van vrij spel met de nadruk op buitenspel. Zij promoveerde op onderzoek naar het belang van vrij spelen, beschreven in haar proefschrift: Play and Psychosocial Social Health of Boys and Girls aged four to six. Eén van haar conclusies: Kinderen in groep 1 en 2 van de basisschool zouden meer gelegenheid moeten krijgen om zonder onderbreking te spelen en zonder dat volwassenen daar een doel bij stellen.

Tijdens de rondetafelgesprekken bediscussiëren we de veelheid aan mogelijkheden van de natuur voor de kinderlijke ontwikkeling, aan de hand van vier bronnen zoals beschreven door Renz-Polster en Huther.

1. **Directe ervaring via alle zintuigen.** Door zintuiglijke ervaringen die met het gehele lichaam beleefd worden, ontstaat geleidelijk een zintuiglijk bewustzijn dat de eerste stap naar ons zelf- bewustzijn is. Dit vormt de basis voor lichamelijkeheid. De elementen water, vuur, lucht en aarde bieden hierbij veelzijdige prikkels;
2. **Vrijheid.** Geen grotere bewegingsvrijheid dan in de vrije buitenruimte! Veelzijdige competenties worden aangesproken. Volwassenen willen van natuurplekken vaak leerplekken maken, kinderen willen graag alles zelf verkennen en vormgeven. Hun eerste natuurbesef en -begrip is altijd intuïtief. Pas daarna komt het cognitieve weten;
3. **Weerstand.** Door de weerstand die kinderen in de natuur tegenkomen, ontwikkelen ze het vermogen om zichzelf te sturen en zelfstandig te worden. In het spontaan ontstane avontuur leren kinderen om te gaan met vrijheid én grenzen;
4. **Verbondenheid.** Ook de natuur biedt verbondenheid. Door een ontmoetingsruimte te bieden met andere kinderen, maar ook met bomen, planten, dieren en plaatsen. Vooral dieren, en met stip dieren met een vacht, dragen hiertoe bij.